Teknologiateollisuus

Viite: Sähköpostitse saapunut lausuntopyyntö 30.10.2023, Talousvaliokunta 17.11.2023/ **HE 52/2023 vp / Lausuntopyyntö**

HE 52/2023 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi Euroopan unionin hiilirajamekanismia koskevan asetuksen toimeenpanosta ja Tullin hallinnosta annetun lain 2 §:n muuttamisesta

Teknologiateollisuus ry kiittää mahdollisuudesta antaa kirjallinen asiantuntijalausunto hallituksen esitykseen eduskunnalle laeiksi Euroopan unionin hiilirajamekanismia koskevan asetuksen toimeenpanosta ja Tullin hallinnosta annetun lain 2 §:n muuttamisesta.

Tausta

EU ja sen jäsenmaat ovat sitoutuneet kunnianhimoiseen ilmastopolitiikkaan. EU:n tasolla tavoitteena on ilmastoneutraalius vuoteen 2050 mennessä. EU:n ilmastolain mukaisesti kasvihuonekaasupäästöjä vähennetään vähintään 55 prosentilla vuoteen 2030 mennessä saavuttaen hiilineutraalius ennen vuotta 2050.

Hiilirajamekanismi on päästöoikeuksien ilmaisjaolle vaihtoehtoinen hiilivuotoriskin torjunnan väline ja se tulee asteittain korvaamaan päästöoikeuksien ilmaisjaon niiden tuotteiden tuotannolle EU-alueella, joille kolmansista maista EU-alueelle tuotaessa tullaan asettamaan maksu. Tavoitteena on, että sekä EU:ssa valmistetulle tuotteelle, että kolmannesta maasta tuodulle tuotteelle kohdistuu yhtäläinen kustannus tuotannon päästöintensiivisyyteen pohjautuen, EU:n päästöoikeuden hintaa peilaten.

Hallituksen esityksen pääasiallinen sisältö

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi Euroopan unionin hiilirajamekanismia koskevan asetuksen toimeenpanosta ja Tullin hallinnosta annetun lain 2 §:n muuttamisesta

Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi laki Euroopan unionin hiilirajamekanismia koskevan asetuksen toimeenpanosta sekä muutettavaksi Tullin hallinnosta annettua lakia. Esityksellä toimeenpantaisiin asetuksen ensimmäisen vaiheen raportointivelvoite. Asetuksen täytäntöönpano varsinaisen maksun keräämistä varten edellyttää myöhemmässä vaiheessa annettavaa täydentävää kansallista lainsäädäntöä. Esityksen mukaan Tulli olisi asetuksessa tarkoitettu toimivaltainen viranomainen ja vastaisi asetuksen mukaisesta valvonnasta sekä seuraamuksien määräämisestä. Työ- ja elinkeinoministeriö vastaisi asetuksen kansallisen toimeenpanon kehittämisestä ja seuraamisesta. Lisäksi laissa olisi

Teknologiateollisuus ry

Eteläranta 10, PL 10, 00131 Helsinki
Puhelin 09 192 31
www.teknologiateollisuus.fi
Y-tunnus: 0215289-2

tiedonsaantioikeutta sekä seuraamuksen perintää ja muutoksenhakua koskevat säännökset. Tullin hallinnosta annettuun lakiin tehtäisiin Tullin uutta tehtävää koskeva tekninen muutos.

Teknologiateollisuus ry nostaa asiantuntijalausunnossaan esille seuraavaa:

EU:n hiilirajamekanismin täytäntöönpanossa haastavaa on yrityksille velvoitettu vastuu luotettavien päästötietojen hankkimisesta. Tullin tehtävän tulee olla alkuvaiheessa yritysten apuna viestimällä ja jakamalla informaatiota sekä toimia alkuvaiheen tukena, jotta ensimmäisen vaiheen raportit saadaan tuotua osaksi yritysten normaalia toimintaa.

Hiilirajamekanismin toimintaa on seurattava huolellisesti useilla tarkastusajankodilla, jotta voidaan arvioida mekanismin toimintaa ja sitä, että se ei vaaranna Euroopan talouden kilpailukykyä. Yritysvaikutuksia tulee arvioida huolella, esimerkiksi välituotteiden hinnan nousun vaikutusta, maahantuonnin oletettavaa keskittymistä ja kauppavirtojen mahdollista uudelleensuuntautumista. Hiilirajamekanismin mahdollinen laajentuminen uusiin sektoreihin ja tuotteisiin tulee tehdä perusteellisen vaikutusarvioinnin pohjalta.

Lisätiedot:
Annukka Saari
Johtava asiantuntija, ilmasto- ja energiapolitiikka
annukka.saari@teknologiateollisuus.fi
p. 044-5789139